

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики

та житлово-комунальних послуг

22 квітня 2026 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...Це мова йде про проєкт Закону про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії (№ 14271). Є цей законопроєкт. Є проєкт Закону про запровадження малих модульних реакторів (14164). І так само проєкт Закону урядовий, це про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії щодо виконання рішень про накладення штрафів (№ 15007), автор – Кабінет Міністрів.

І є в нас, так само пропонується декілька неголовних, пардон, вони то головні, але наш комітет там неголовний: це про ратифікацію Угоди між Україною та Європейським Союзом (0373), автор – Президент України, і проєкт Закону щодо удосконалення відповідальності за пошкодження об'єктів трубопровідного транспорту нафтогазової сфери в умовах воєнного або надзвичайного стану (14293), там Арахамія, Іонушас і я там так само автори є.

Такий в нас порядок денний, проєкт порядку денного. Прошу, в кого які є по проєкту даному пропозиції? Прошу Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановний пане голову, шановні колеги, я не проти тих питань, які виносить голова знов-таки на своє бачення ситуації, вони певною мірою там актуальні, якесь більше, якесь менше, просто вчергове звертаю вашу увагу, що на рівні Верховної Ради для аналізу поточної ситуації визначення пріоритетів при роботі Верховної Ради в залі завжди проводяться узгоджувальні наради у вигляді Погоджувальної ради для обговорення і

проекту порядку денного і відповідно важливих питань, на які має реагувати Рада, це умовно наші старші колеги.

Я до сих пір не можу зрозуміти, чому шість з половиною років у нас така практика не працює на рівні комітету, щоб до визначення порядку денного, до засідання комітету обмінятися думками, може, тут в прямому ефірі, обмінятися думками, які питання актуальні, окрім тих, що ви пропонуєте, безумовно, ми з повагою до вас, але які ще актуальні питання мали би бути розглянуті на комітеті, і приймати відповідні рішення.

Тому я вчергове не розумію, чому ви проігнорували хоча б той факт, що я два дні тому спрямував лист і на вас, і на всіх членів комітету з пропозицією включити в порядок денний питання, про яке я вже два місяці говорю. Це створити на базі комітету в рамках комітету моніторингову робочу групу, яка би моніорила ситуацію з виконанням планів стійкості так званих, бо це ж дуже серйозний процес, який торкається всіх без виключення українців. Там безліч невирішених організаційних питань. Там плануються величезні кошти, там оголошується 280 мільярдів, які теж треба зрозуміти, що це за гроші, як вони будуть надходити і так далі. Вчора, ви знаєте, і ви були, і я був, і Жупанин на нараді стосовно проблем Нафтогазу і теплокомуненерго по боргах і блокування рахунків, і це так само дуже серйозна проблема, яка впливає на виконання цих планів стійкості. І я не розумію, ви проти того, щоб ми на базі комітету створили і увійшли в цей процес, і хоча б розуміли, що там відбувається з цими планами стійкості, бо у нас на сьогодні в процесі немає формально, офіційно. Це абсолютно є неприпустимим, як на мене. Я не хочу в цій ситуації бараном бути, який там, власне кажучи, слухає, що там розповідають про ці плани стійкості, мені треба із моїми виборцями спілкуватись, щось їм розповідати так само як і кожному депутату, при чому як в масштабах країни, так і на своїх територіях. Тому, може, все ж таки ми створимо таку організаційну структуру для того, щоб уряд розумів, що ми моніоримо і контролюємо реорганізацію цих планів стійкості, урядову програму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно. Питання зрозуміле.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це не питання. Ще раз, я дав пропозицію на включення в порядок денний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас просто було питання, ви посилалися на Погоджувальну раду. Спочатку на Погоджувальну раду, потім про плани стійкості. З двох частин складається ваш коментар, наскільки я зрозумів.

Значить, стосовно Погоджувальної ради. Я думаю, що Погоджувальна рада в парламенті збирається тому, що є стаття 73 Регламенту Верховної Ради України, яка передбачає її створення і її функціонування. Закон про Регламент або якийсь інший регламент Погоджувальних рад по комітетах напередбачає. Тому ми маємо читати закони і діяти в їхній спосіб. Безумовно, якщо щось законом передбачено, то воно має працювати. Я думаю, що Погоджувальна рада саме тому і збирається, якби цього в законі не було, то вона би і не збиралась. Але є така стаття 73.

Стосовно плану стійкості. Тут є два варіанти. Варіант перший. Створити, я не впевнений, що ми створенням робочої групи можемо доручити робочій групі когось контролювати, тому що контрольна функція є в парламенту і є в народних депутатів. Але все одно два формати є: один, що ми тут в Києві контролюємо всі регіони, а другий формат, що ми розглядаємо кожне окремо питання і їдемо для того, щоб подивитися не звідси з Києва з кабінету, а подивитися, що відбувається в такій-то області чи в такому-то місті. Давайте це питання обговоримо, бо я вже чув різні пропозиції, я чув пропозиції, щоб ми відвідали, і, до речі, я думаю, що будемо пробувати спланувати поїздку в Полтавську область. І в нас є піднята рука, тому що дійсно були пропозиції, щоб ми поїхали по областях і подивилися, що відбувається з цими планами стійкості.

Тому, Козир Сергій, зараз піднята рука, прошу вам тоді слово.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Три секунди. Будь ласка, дайте мені формальну відповідь на мою пропозицію, бо ви ігноруєте мої листи, мені це вкрай не подобається. Для того, щоб не піднімати градус, дайте формальну відповідь, ви за створення такої групи чи проти? Добре?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо вам треба формальну відповідь, я вам надішлю формальну відповідь, з цим немає ніяких проблем.

Козир Сергій, прошу.

КОЗИР С.В. Дякую, Андрій Михайлович.

Доброго дня, колеги, доброго дня всі присутні! Андрій Михайлович, я хотів підняти питання, і ми з вами це питання, мабуть, обговорювали ще пів року, а, можливо, і раніше назад, воно стосувалось в першу чергу Херсонської області, яку я представляю. Там було питання по трансформаторах, і нещодавно у Верховній Раді з Прем'єр-міністром це питання піднімали, Денис Анатолійович взяв його в роботу, воно вирішується. Але це питання, на жаль, не вирішувалось за попередніх двох міністрів. І наразі ми бачимо, що всі ці питання вони переросли в плани стійкості. Тому в мене пропозиція, те, що я вам озвучував вже давно, створити і запровадити, можливо, якщо колеги підтримають, виїзні засідання комітетів, в тому числі запрошуюю на Херсонщину. Повірте мені, там точно потрібна наша увага і наша допомога, тому що це може в подальшому призвести до таких речей, які просто не встигнуть це зробити до зими, і, ну, є інформація в тому, що навіть ті ж плани стійкості, є запит в допомозі в їх вирішенні. Тому що не всі речі і не всі... як то, рішення, які там прийняті, вони відповідають фінансовій структурі, вони відповідають часовій структурі і все інше.

Тому є пропозиція робити виїзні засідання, як ви це сказали, там Полтава, потім попрошу там на Херсонщину звернути увагу, ну, і там колеги,

за погодженням, можна і інші регіони. Це буде точно, ми будемо в матеріалі по всіх цим планам стійкості. Тим паче на попередньому засіданні уряду сама Прем'єр-міністр закликала депутатів контролювати і включатися в роботу обласних адміністрацій щодо виконання плану стійкості в цьому питанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Спасибі.

До речі, запропонуємо, ми проговорювали десь, можливо, це перший тиждень травня, чи які там дати, щоб поїхати і можна було там відвідати. Як на мене, знову-таки плани стійкості теж є різні. Чесно кажучи, я на базі комітету, скажу чесно, я не хочу займатися планами стійкості Ужгорода, Чернівців, там і таких міст, бо в них і так буде все нормально. А якщо говорити про прифронтові території, то, мабуть, їм треба не тільки контролювати, можна навіть і допомагати чимось. Тому там є куш оцей: Херсонська, Миколаївська, Одеська області...

КОЗИР С.В. Миколаївська, Одеська, да, да. Можна кушем взяти, там умовно там третій тиждень травня, там 21-22 травня, можна подивитися, четвер-п'ятниця і поїхати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

КОЗИР С.В. Як пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте підберемо дати і запропонуємо тоді.

Прошу, Вікторія Олександрівна Гриб.

ГРИБ В.О. Колеги, вітаю. Я тут хочу підтримати Олексія Юрійовича Кучеренка, тому що обов'язково треба звертати увагу на Плани стійкості, які

більше потребують нашої підтримки. Але, якщо ми маємо контролюючу функцію, то нам необхідно все ж таки дивитися і на плани стійкості того ж Києва. Ми вже зустрічалися з колегами. Але тут треба мати таку, знаєте, постійну системну роботу. Якщо Олексій Юрійович очолить таку робочу групу...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я не претендую на очолення. Точно. Я не претендую на очолення.

ГРИБ В.О. Ні, Олексію Юрійовичу, я розумію, просто, знаєте, це ж відповідальність.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я пропоную, щоб комітет, комітет щоб очолив це.

ГРИБ В.О. Ну, давайте подивимось. Мені здається, це та пропозиція, яку нам необхідно розглянути. Я вже піднімала питання і, Андрію Михайловичу, до вас зверталася. До речі, я дуже дякую за допомогу, коли ми піднімаємо питання і різниці в тарифах, тому що це також відбивається на планах стійкості. Якщо в людей зараз блокують рахунки і Теплокомуненерго, вони звертаються, вони кажуть, ми взагалі нічого не можемо зробити, то це такі питання, які необхідно все ж таки не тільки там відстежувати, а також контролювати.

Я буду вдячна, якщо ми сьогодні повернемося до питання про ту зустріч, яка була вчора, я так розумію, з приводу оцієї різниці в тарифах, якщо можна буде почути, що там, які були висновки і що ми будемо робити далі, тому що люди звертаються багато. Я надіслала просто один, знаєте, зі зразків, що зараз турбує людей на місцях. І це не тільки там обласні міста, це також маленькі містечка. І в них там ситуація зовсім кепська.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Значить, по різниці в тарифах. Вчора була нарада, яку проводив віцепрем'єр-міністр Олексій Володимирович Кулеба, і там були представники Асоціації міст, НАК «Нафтогаз», від нас були присутні Жупанин і Кучеренко.

І обговорення зрештою зійшлося на тому, що, по-перше, там є 4 проценти ПДФО, які ми направили, як воно, працює, не працює, потрібно розібратися.

А друге, я так, наскільки пам'ятаю, Андрію Вікторовичу, може поправте мене, там задокументував пан Кулеба 4 пункти, з якими він мав іти вже, як він сказав, на вищий політичний рівень, це до Прем'єр-міністра чи може кудись ще, для того щоб вони прийняли консолідоване рішення. Якщо вони приймуть консолідоване якесь рішення, ми маємо його тоді і приймати. Я, чесно кажучи, не прихильник того, що ввечері до нас заходить правка, яка має дуже величезний вплив, а зранку ми її приймаємо, тому що це, зрештою, може призвести до того, що потім для декого це буде сюрприз і буде вето. У нас ніколи вето по наших законопроектах не було, може тому, що ми так не робимо, ми хочемо, щоб всі спочатку обговорили, всі знали, що приймається, які будуть наслідки, всі розуміли, як з цими наслідками можна працювати і як їх можна вирішувати, тоді це спокійно трансформується в законопроект.

Тому, якщо буде урядова позиція, я думаю, що ми її з радістю підтримаємо чи по мораторію, чи по різниці в тарифах. Я думаю, що це все-таки має бути, як би, спільна робота. Тому Кулеба взяв на себе зобов'язання піти далі і це проговорити ще раз, цитата, по-моєму, так, як було озвучено на вищому політичному рівні, і далі тоді ми це приймемо. Ну знову-таки треба розуміти, що воно так не працює, що всі проблеми в країні можна просто вирішити законом, де написати: цієї проблеми немає. Ну, раз виникає, значить, є якісь першопричини, чому вона виникає, і їх теж треба вирішувати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я був присутній разом з Жупаниним там в залі і ми до кінця там були присутні. Були Мінфін, заступник міністра відповідний, Нафтогаз був з достатньо конструктивною такою позицією, як мінімум, і заступники Кулеби, й Асоціація міст, і ми як депутати.

Проблема катастрофічна. Зрозуміло, що вона ж не тільки, це вона фокусується сьогодні на цих блокуваннях рахунків, причому по малих містах. Ви ж розумієте, що там, де по зубах. А насправді катастрофа в тому, що щорічно на 15-20 мільярдів збільшується різниця в тарифах. Що робити, ніхто не знає. Ну, ви бачите це четвертий рік закінчується (як він там? 2479) цей мораторій, всі розуміють, що то була помилка величезна, що ті, хто його готували, урядовці, що депутати, які за нього голосували, а виправляти помилку вони просто один на одного, ніхто не хоче брати на себе цю відповідальність.

Тому очікувати вчергове, коли пан Кулеба, ну, йому же нічого не заважало і до того сходити до Прем'єра, розумієте? Я вже в ці ігри награвся. Андрій Михайлович вважає, що це перспективний шлях, я вважаю, безперспективний і тупиковий. І саме тому я вважаю, що нам сам бог велів на себе брати ініціативу і примушувати їх виправляти цю ситуацію, розумієте? Вони самі... Я не бачу на сьогодні перспектив якось там врегулювати. Що дуже важливо, пан Корецький просто конструктивну позицію, я вважаю, і рветься на комітет для того, декілька разів він учора озвучив, що він хоче прийти на комітет для того, щоб всі газові питання, які є, в тому числі це, нам доповісти, щоб ми розуміли всю ситуацію, яка в нього сьогодні є стосовно підготовки до зими і виконання планів стійкості по своїй кафедрі.

На цьому закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

КОСТЮХ А.В. Пане голову, дозвольте. Да. Колеги, з величезною повагою насправді я, це дійсно потрібна робота, її потрібно розпланувати, засідання комітетів. Але давайте так, я просто своїм підкомітетом, багато з вас були на них присутні, працювали довгий час для того, аби сьогодні у нас пройшов такий ядерний комітет. Ми ж пройдемося швидко, я не думаю, що там є так багато запитань по цих питаннях.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А плани стійкості потім, відсуваємо знову вчергове?

КОСТЮХ А.В. Ні, Олексій Юрійович, плани стійкості ми не відсуваємо. Просто плани стійкості ні ви, ні я, ні ніхто зараз інший, тут присутній в залі і на зв'язку, не вирішить. З цим треба...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*... реактори побудувати.

КОСТЮХ А.В. Побудуємо в майбутньому.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це я зрозумів. Масштабні управлінці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Законопроект не про те, щоби ми будували, законопроект про те, щоб дозволити, щоб учасники ринку могли побудувати, ось.

Додайте, давайте тоді... Плани стійкості ми минулого разу розглядали. До речі, *(Не чути)*, шкода, що ви не поїхали з нами на... безпосередньо там, де вони реалізуються. Тому що одна справа – презентації дивитися, друга справа – на практиці це побачити.

Давайте по порядку денному. Михайло Якович, у вас щось по порядку денному чи можемо голосувати?

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Да, по порядку денному, Андрію Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Давайте візьмемо до уваги те, що колеги зараз зауважили. Але приступимо до порядку дня і будемо працювати. Запросили багато поважних людей до роботи комітету і в кожного з нас теж стоїть плановий якийсь дедлайн. Тому дякую, Андрій Михайлович, ви хотіли це сказати, я зараз те ж саме підтверджую.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. У нас є розділ «Різне», ми можемо це проговорити в розділі «Різне», нема питань, ми ж завжди залишаємося на нього і обговорюємо.

Давайте, хто – за відповідний проєкт порядку денного? Прошу голосувати.

Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович. Камельчук Юрій
Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Олександрович це був чи ні? Ні.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович. Красов Олексій Ігорович.
Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович. Мулик Роман Миронович.

МУЛИК Р.М. Мулик – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не чую. Це хто був? Мулик Роман Миронович.
Нагорняк Сергій Володимирович. Нагорняк Сергій Володимирович.
Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна. Скороход Анна
Костянтинівна.

Совсун Інна Романівна. Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович. Юнаков Іван Сергійович.
Юрченко Олександр Миколайович. Юрченко Олександр Миколайович.

ЮРЧЕНКО О.М. Андрій Михайлович, ми в Запоріжжі. Може пропадати зв'язок, підтримую і порядок денний, і обидва законопроекти. План стійкості в Запоріжжі дуже гідний, при закритій нараді розповім про деталі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Юрченко також – за.

16 – за. Рішення прийнято.

Так, 14271. В мене пропозиція коротенька. Якщо можна, пані Людмила, ви могли б нам сказати, що ми додали. Я так розумію, що в нас прийшли пропозиції від Міністерства енергетики, ми на них базувалися, в нас було три моменти, які ми намагалися доврахувати. Момент перший – були зауваження антикорупційного комітету. Момент другий. Були зауваження євроінтеграційного комітету й Іванни Орестівни Климпуш-Цинцадзе.

І момент третій ще був якийсь, щось там ще ми довраховували.

Якщо можна, у двох словах розкажіть, щоб розуміли, що ми довраховували на повторне перше читання.

_____. На повторне перше читання були враховані повністю зауваження...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, ГНЕУ. Ще ГНЕУ трохи довраховували.

_____ . Повністю були зауваження враховані антикорупційного комітету. Тепер Комітету з питань європейської інтеграції, ми там добавляли директиву і добавляли там Natura 2000, там Директиву (нерозбірливо) і Директиву, там яка по ОВД, те, що вона писала у своєму висновку... те, що комітет написав у своєму висновку. Практично всі зауваження із Комітету екології. Деякі зауваження з ГНЕУ, які швидко можна було реалізувати, так, практично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Ми його вже підтримували в першому читанні у нас на комітеті.

_____ . Андрій Михайлович, а чи зняли ми цю проблему, яку ми там по вітру обговорювали з Комітетом європейської інтеграції, чи ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там, якщо чесно, ми коли потім розібралися, там тої проблеми і немає, але вже щоб, як то кажуть, думи на холодне, то ми ніби видалили оці норми, які говорять там... Пояснить.

_____ . Значить, ми сказали, що відповідно повністю до законодавства по ОВД, немає такого, що за мовчазної згоди повинен погодити, якщо мовчазна згода якогось органу, вірніше, не прийшло погодження якогось органу, то застосовувався принцип мовчазної згоди, це видалили. Тому зараз воно відповідно до законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я сам розбирався минулого разу перед цим першим читанням, там частинка, до якої були питання, це є дослівний переклад директиви, і всі з цим погодилися, немає з цим питань. А друга частинка тексту, яка була, це не є якась новела, у нас ця частинка тексту вже була в Законі «Про ринок електричної енергії». Тому вона нічого нового

взагалі не приносила і цінності ніякої в неї не було. Коротше, з цим питань ніяких не було. До речі, в нас були пропозиції від Міністерства енергетики, ми їх в основному повраховували до другого читання.

_____. Міністерства, так, до першого читання, повторного першого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пардон, до повторного першого читання.

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

А тут Міністерство енергетики теж на зв'язку зараз.

_____. Добрий день, Андрію Михайловичу. Кирило Новиков, директор департаменту, представить зауваження.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. У нас обговорення, чи ваша нарада?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Обговорення. За якою процедурою?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За комітетською процедурою. Давайте...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ще раз, ви кому зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз надав слово Міністерству енергетики. Я даю слово тим, хто піднімає руку. Ви руку не піднімали. Якщо вам треба, то ви скажете, я вам надам слово.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

НОВИКОВ К. Добрий день, шановні колеги. В робочому порядку все це опрацьовували, це врахували, які зауваження зазначалися, в максимальному способі, як зазначалося на засіданнях, оголошувалося комітетом.

Також відповідно ще попередньо до подання навіть його до першого читання ми опрацьовували це, і погодження є відповідно Міністерства економіки та природних ресурсів ...*(нерозбірливо)*, і всі ці норми також ми просто підсилили, що підсвітило, щоб повністю зняти всі питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція міністерства загалом по цьому законопроекті?

НОВИКОВ К. Підтримати і винести його на повторне перше читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Кучеренко Олександр Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Шановний голово, секретаріат, поясніть, будь ласка, процедурне, дайте відповідь на моє питання. Цей законопроект входив як урядовий. Правильно? Перша версія – як урядовий. Він пройшов перше читання, потім друге читання він не набрав і його було спрямовано на повторне... Чи я помиляюся?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви помиляєтеся.

_____ . Він не пройшов перше читання. Він відправлений на повторне перше.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. З першого.

_____ . Так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Все. Це перше.

Тепер друге. Скажіть, будь ласка, коли заходили оці виправлені, в тому числі мене здивувала кількість змін від Міністерства енергетики, яке, як я розумію, було розробником цього законопроекту на перше читання. От коли вони зайшли? Я бачу тут 18 квітня. У мене питання до міністерства. А чому так кардинально у вас змінилася позиція, то, виявляється, ви, коли перший раз подавали, ви не доопрацювали таки, ви визнаєте це чи ні? Бо він же... не просто ми ж рихтуємо трішки його, я тут бачу дуже суттєві зміни і я бачу дуже серйозні зауваження науково-експертного управління. Я в цій ситуації, я розумію, що це вади реальної ситуації Апарату і стосовно підготовки нормативно-правових актів, на це треба звернути увагу і міністерству, безумовно, і все. Я єдине, я не проти, я за конструктив. Тільки єдине, я пропоную зняти політичні всі питання і істерики по звинувачуванню, що хтось в залі зриває євроінтеграційні закони. Бо це яскраве свідчення, що це, дійсно, сирий закон, який зайшов, черговий сирий закон, який зайшов від уряду, до якого було безліч зауважень в науково-експертного управління, який більшість, монобільшість комітету чудово проголосувала, як завжди, і потім когось звинувачують, що він в залі не пройшов. Тобто давайте ми це забуваємо, ці істерики, що хтось там вам щось зриває, євроінтеграцію, і просто звертаємо увагу, виправляємо свої помилки і вибачаємося за свою непрофесійність. Таку позицію я буду озвучувати, безумовно, і на фракції, і в залі вона буде озвучена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в кого були істерики і звинувачення якісь?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я спостерігаю останнім часом за звинуваченнями тих, хто не підтримує ці потужні євроінтеграційні закони.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто займається такими звинуваченнями?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я не вас конкретно, Андрій Михайлович, там багато політиків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ясно, що не мене.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Багато політиків від провладної коаліції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вони мають прізвище?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. На ефірах вони ж постійно кажуть, що їм заважають працювати, що їх закони чудові, потужні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що, дивіться, ми ж всі дорослі люди, ми знаємо прекрасно, хто може підтримувати, хто не буде підтримувати законопроекти, до цього не відносимося. І це робоча....

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Результати на табло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Зрозуміло, позиція зрозуміла. Чи є ще якісь підняті руки? Прошу, Вікторія Олександрівна Гриб.

ГРИБ В.О. Колеги, я також вважаю, що необхідно буде доопрацьовувати цей законопроект, але, мені здається, сьогодні можна проголосувати за основу, а в цілому я точно буду подавати правки. Я також надсилала листа Андрію Михайловичу з правками, розумію, що зараз, можливо, невчасно, тому що це перше читання, але мені здається, там питання до того законопроекту точно будуть. Подивимося, як він ще пройде в залі, чи набере він достатню кількість голосів, навіть, якщо ви також натиснете кнопку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я натискав кнопку. Справа в тому, що я кнопку натискав, тільки у мене карточка не була вставлена.

ГРИБ В.О. Це зрозуміло. Але там є питання з державною підтримкою. Тобто у мене будуть питання, я точно буду подавати правки, тому сьогодні я готова буду підтримати тільки за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Домовляємося сьогодні, що у нас є сьогодні перше читання, безумовно, до другого читання, раз є такі питання, то ми маємо нормально зібрати нараду, ми частенько збираємо наради, по наших законопроектах зібрати нараду і до другого читання проговорити, бо щось може там дійсно є, щось може якісь перестороги є перебільшеннями. Тому треба розібратися і до другого читання вже його буде якісно підготувати. А зараз, дай бог, щоб він пройшов у нас перше читання.

Є ще якісь підняті руки, коментарі? Прошу, Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Я просто коротко зафіксую, оскільки, минулого разу на нашому засіданні була присутня Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, вона якраз наголосила на необхідності врахування висновку Комітету з питань європейської інтеграції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми врахували.

ХЛАПУК М.М. Почули, що ми врахували. Я уточню, я зачитаю під протокол, щоби в залі не виникало питань...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все одно вони можуть виникати, це немає сенсу.

ХЛАПУК М.М. Про те, що зони прискореного розвитку відновлюваних джерел енергії підлягають екологічній оцінці відповідно до Директиви 2001/42/ЄС. Ось, і, власне, це положення воно повинно бути, і воно є відображено в чинній редакції.

Крім того, зазначу, що Комітет з питань європейської інтеграції має можливість ще раз перевірити законопроект, поданий в редакції повторного першого читання, і я думаю достатньо буде часу для того, щоби зняти можливе там питання до розгляду проекту взагалі.

Тому пропоную підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Ми, дійсно, вказали прямо цю директиву, тому що ми і зразу не були проти неї, просто це директива екологічна, і я виходжу з того, що екологічний комітет займається екологічними директивами, там економічними, а ми займаємося тими, які ближчі до нашого предмету відання. Але, якщо ми про неї згадали, я думаю, нічого тут страшного немає. Тому давайте будемо голосувати. Давайте будемо голосувати.

Хто за те, щоб підтримати в першому, повторному першому читанні законопроект 14271 щодо імплементації законодавства Європейського Союзу у сфері відновлюваних джерел енергії?

Бондар Михайло Леонтійович. Тільки за основу, тільки перше читання.
Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Волинець – утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Волинець – утримався.

НАГОРНЯК С.В. Андрій Михайлович, Нагорняк, якщо можна, зарахуйте, будь ласка, голос «за». Всім добрий день, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нагорняк – за. Ще в нас Юрченко на поганому зв'язку. Юрченко Олександр Миколайович.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. Андрій Михайлович, я – за, тільки якщо ви в залі потім проголосуєте за нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обов'язково.

Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

КРАСОВ О.І. За. Красов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

Нагорняк вже проголосував.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.
Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є.
Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Шаповалов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович не з'явився? Юрченко не з'явився.

Добре.

15 – за. Рішення прийнято. Спасибі.

Да, прошу.

_____ . Ми зараз законопроект завантажимо в СЕДО для підписання всіма членами комітету. І прохання, якщо можна, до кінця доби підписати, хто бажає, щоб ми завтра зранку могли його зареєструвати і щоб він на наш комітет був розписаний, і ми тоді вже наш висновок до нього прикріпимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. А скажіть, а якщо той, хто, наприклад, на комітеті не підтримав, а буде автором законопроекту, це буде вважатися, що він є автор просто, але не підтримує його. Так може бути чи ні?

_____ . А чого, ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може бути.

Тобто можна всім підписувати, я так скажу.

_____ . Але для проколу у нас більшість голосів є, якщо ми на протокол посилаємося. Може підписатися і три депутати, але бажано підписати більше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Значить, можна всім підписувати. Це не означає його підтримку.

_____ . Уважно прочитати перед тим, що підписуєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друге питання. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад впровадження малих модульних реакторів в Україні (№ 14164), автор – Костюх Анатолій Вячеславович та інші.

Дивіться, я скажу свою думку, бо я бачив деякі коментарі, де просто згадували мимольотом якісь там... говорили про щось інше і згадували про це, мовляв... Добре, зараз постараюсь максимально точно відтворити і навіть згадаю, хто це сказав. По-моєму, це десь Кудрицький Володимир таке говорив, що треба тримати фокус і не розпилятися на якісь добудови атомних реакторів, малі модульні реактори, якийсь водород ще щось, а треба будувати розподілену генерацію, готувати до весни. Тому в контексті цього, що я хочу сказати. Те, що ми підтримуємо цей законопроект, це взагалі ніяке не зміщення фокусу. Тому що той законопроект, який ми зараз розглядаємо, він взагалі, навпаки, він дає можливість, щоб такими проектами займався той бізнес, який хоче, має бажання, має ресурси і має компетенцію ним

займатися. Тому що на сьогоднішній день по суті вся ядерна енергетика і малі модульні реактори, вони... по суті ними може займатися тільки Енергоатом. Ми хочемо, щоб це було відкрито, держава на це ресурси витратити ні цього року, ні наступного року не планує на малі модульні реактори. Але якщо знайдеться якийсь приватний бізнес, який сьогодні почне аналізувати, через рік почне щось планувати, через два або через три роки почне виділяти якісь ресурси, займатися цим і будувати, то прекрасно, нехай буде. Ми для цього створимо законодавчі умови. Тому тут точно мова не йде про те, що ми приймаємо рішення, що держава за наші державні ресурси чи Енергоатом за державні ресурси буде малі модульні реактори. Ні, мова про це не йде. Навіть навпаки, ми хочемо, щоб інші приватні учасники, які будуть мати бажання, щоб вони це робили.

І в нас вже була, до речі, ситуація, коли ми приймали законодавство, на той момент такого ринку по суті не існувало, але ми прийняли законодавство і через два-три роки з'являвся ринок і вже під нього було законодавство зроблене і він розвивався. Так воно зазвичай часто і працює, так воно було і по зеленій енергетиці, так воно було і по установках зберігання енергії, коли ми в 2021 році, в 2022 році ми в січні, за місяць до війни, прийняли закон. І так воно буває досить часто.

Тому нам треба, щоб законодавче поле було створене, існувало, а далі бізнес вже далі шукав можливості і щоб шукав варіанти, ресурси, що можна робити в цьому законодавчому середовищі.

Ось це мій коментар. Я вважаю, що законопроект правильний, нормальний, він на перспективу, він на майбутнє. Але його потрібно створювати і потім ще будемо доопрацьовувати до другого читання.

Прошу, автор, Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. Вікторіє Олександрівно, я швидко постараюсь. Потім - питання.

Дивіться, колеги, насправді проробили досить-таки велику роботу і з авторським колективом, і на моєму, який я очолюю, підкомітеті з питань ядерної енергетики та ядерної безпеки. Пропрацювали основні зауваження вже, які є від там ГНЕУ, від Міністерства енергетики, та пропозиції від ДЯРУ, Енергоатома та інших органів, юридичних органів, які до нас звернулися із пропозиціями. На них ми на попередньому засіданні підкомітету давали вичерпні відповіді, але загалом зараз для членів комітету я презентую основні такі моменти, що змінює, що дає цей законопроект в майбутньому.

По-перше, ми вносимо поняття, вводимо поняття малих модульних реакторів, що це таке, що це модульна конструкція, вона потужністю не більше 300 мегават. До речі, це є якраз-таки дискусійне на сьогоднішній день питання, і ми від нього... ще будемо його обговорювати, відштовхуватися і скоріше за все міняти до другого читання. Але поки що є така світова практика, ідеться про 300 мегават, це і в МАГАТЕ, і в Сполучених Штатах, і в багатьох інших країнах зараз про таке говорять.

Друге. Це ми оновлюємо дефініцію взагалі експлуатуючої організації, тобто оператора ядерної установки, да, так ми вводимо поняття для приватних малих модульних реакторів, оператор визначається власником. Тобто ми не зобов'язуємо, що приватний бізнес прийшов, що він не буде такий, ой, а мені зараз має Кабінет Міністрів назначити якогось незрозумілого для мене оператора, з яким я не хочу працювати. Ні, ми вводимо нормальний режим, в якому він може обрати в свого оператора установки і відповідно на нього покладати обов'язки. Звісно, що цей оператор ліцензується, звісно, з дотриманням усіх вимог безпеки. І це навіть не обговорюється. І в цьому законопроекті це вкотре і вкотре закріплюється.

Далі, ми закріплюємо право власника ММР так, да, не бути оператором. І відповідно це спрощує взагалі проектне фінансування, розподіл ризиків через контракт із професійним оператором. Ми прибираємо, пропонуємо прибрати такий момент, що для вибору майданчика для

будівництва, проєктування ММР ми хочемо скасувати обов'язок подавати три альтернативні майданчики для будівництва. На сьогоднішній день це абсолютно ненормальна норма, дуже складно знайти ділянки, на яких можна це було би розмістити. І я вважаю, що вони є не... в даному випадку не є такими актуальними на сьогоднішній день.

Наступний момент. Це йдеться в законопроекті про впровадження можливості перепрофілювання існуючих майданчиків ТЕС та ТЕЦ на майданчики АЕС з ММР за умови дотримання всіх, звісно, вимог безпеки та оцінки впливу на довкілля. Тобто це для нас по факту гра в майбутнє, де ми будемо, прийнявши цей законопроект і вдосконаливши можливість заведення цих технологій ММР в Україну, власники і ТЕС можуть розглядати: а як перепрофілювати свої підприємства. Тому що зовсім скоро, вже не за горами, має бути момент, коли ми маємо повністю відмовитись від теплоелектростанцій на викопному паливі, саме вугільному.

І останнє, це демонополізація права власності на паливо для ММР, забезпечивши державний контроль щодо впровадження з відпрацьованим ядерним паливом та радіоактивними відходами. В даному випадку якщо приватні інвестиції забажають побудувати, ну, вони мають мати і паливо, яке вони в даному випадку використовують і розпоряджаються, при цьому з усім дотриманням безпеки.

Ще один момент скажу для колег, що зараз пропонується саме в першому читанні законопроект, де пропонується норма така, щоб Верховна Рада не визначала приватним компаніям, приватним інвестиціям, будувати чи не будувати, у вигляді окремого закону, який, до речі, повинен розробляти і подавати Кабінет Міністрів. Ну, тому що це не відповідає реаліям майбутнього України, я би так це назвав. Ну це коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це є в цьому законопроекті?

КОСТЮХ А.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб вони не подавали окремо...

КОСТЮХ А.В. Ні. Я вам зараз прочитаю конкретну норму. Корнелія, можеш зачитати конкретну норму? Давай. Давай, Максим.

ХЛАПУК М.М. Колеги, пропонується внести зміни до статті 17 Закону «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», якими виключити з компетенції Верховної Ради України прийняття рішень про розміщення, проєктування, будівництво ядерних установок, а саме якими є атомні електричні станції та атомні станції теплопостачання, в яких використовуються виключно малі модульні реактори для виробництва електричної та/або теплової енергії як товару.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це нормально.

ХЛАПУК М.М. Ось так. Про це ми поговоримо детальніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так.

Закінчити щось хотіли?

КОСТЮХ А.В. Так. Дякую. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

ГРИБ В.О. Колеги, я хотіла тільки подякувати пану Анатолію Костюху за таку ретельну підготовку цього законопроекту, тому що він дійсно проводив дуже багато нарад, були запрошені і потенційні, скажімо так, власники, інвестори таких малих модульних ядерних реакторів і не тільки. Тобто на сьогоднішній день цей законопроект він, як на мене, дійсно

опрацьований з різних точок зору і в першому читанні за нього точно треба, можна голосувати. Дякую, пане Анатолію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Максим Миколайович Хлапук.

ХЛАПУК М.М. Колеги, перш за все хочу подякувати панові Анатолію за справді велику роботу, яку він зробив, і той проєкт, який він ініціював, а саме розвиток так званої децентралізованої ядерної енергетики і спроба розбити монопольне становище одного гравця на українському ринку.

Добре це чи погано? Звичайно, ринок, конкуренція – це завжди добре. Перспектива малих модульних реакторів, зараз у світі чимало є розробок, проєктів, які перебувають на фінальних стадіях. Водночас треба зауважити про те, що ще немає жодного малого модульного ректора, який би був введений в експлуатацію і видавав потужності. Тим не менше я особисто вважаю, що це справді технологія майбутнього, яка так чи інакше може бути застосована.

Що потрібно брати до уваги під час розгляду цього проєкту? Я підтримую позицію авторів законопроєкту і позицію голови комітету, що цей проєкт має бути візіонерським і він може створювати поле законодавче для розвитку певного бізнесу. Я думаю, що неодноразово, перш ніж ми будемо застосовувати це закон у разі його прийняття, ми будемо вносити до нього зміни.

Для загалу, треба зрозуміти, що таке малі модульні реактори. Вони малі за розміром, вони малі за потужністю. В проєкті пропонується визначити три фактори, які можуть визначити, що це є ММР. Перше, це модульність. Тобто є певний модуль, ти його береш, він вже виготовлений, і ставиш його на місце чи на майданчик там ТЕС чи на майданчик атомної електростанції тощо.

Друге. Це обмеження по потужності. На рівні законопроєкту пропонується 300 мегават потужності. Водночас у світі, здається, в США є

визначення і до 700 мегават потужності, або пропонується, тобто потужність – це теж не є визначальним фактором.

І важливим фактором є наявність пасивної системи безпеки. Я не до кінця розумію з тексту законопроекту, чи обов'язкова відсутність активної системи безпеки, тобто та, яка застосовується, впроваджується сторонніми технологіями людьми, пожежниками тощо у разі настання аварійних або передаварійних ситуацій. Водночас самі ці модулі, передбачено, що вони набагато більш надійніші, і ЧАЕС, Фукусіма не мали би відбутися в принципі. Технології: ми побачимо, яким чином вони будуть застосовані, вироблені. І я впевнений, що бізнес в Україні, який захоче інвестувати у щось свої живі кошти, він тричі подумає, чи справді воно буде працювати. Це з хорошого.

Які ризики я бачу в цьому законопроекті? Якраз скоро у нас будуть чергові роковини Чорнобильської трагедії, і це треба завжди мати на умі, коли ми приймаємо рішення стосовно будівництва або загалом атомної енергетики. Це та сфера, де якість інженерної думки має бути на висоті, тому що безпека має бути понад усе.

В законопроекті пропонується справедливо з логікою, яку автори озвучили, скасувати повноваження Верховної Ради України у прийнятті рішень стосовно малих модульних реакторів. І крім того, визначити, що малі модульні реактори, вони не є об'єктами державного значення, тобто вилучити, це, власне, в конструктивній зв'язці. Тут виникає цікава колізія: оскільки в законопроекті реактори, які експериментальні дослідницькі, яких є в Україні 2 – в Києві, в Харкові, вони залишаються об'єктами державного значення. Київський, він, здається, 10 мегават теплової потужності. Водночас ММР...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якої потужності?

ХЛАПУК М.М. 10 мегават теплової потужності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Теплової потужності?

ХЛАПУК М.М. Так, там специфічна якась технологія. Я, до речі, не знаю, давно не чув жодних новин про його використання, безпеку використання, тим не менш, у нас в Києві, в Харкові вони є. Це інформація з вікіпедії, тобто тут немає нічого таємного. Вони залишаються об'єктами державного значення. І на моє переконання будь-які малі модульні реактори, ядерні енергетичні установки, де б вони не знаходилися, яке б місце в об'єднаній енергетичній системі вони не займали, вони все ж таки повинні мати загальнодержавне значення.

І крім того, стосовно повноважень Верховної Ради України. Я спілкувався з багатьма експертами... Дві хвилини ще і я завершу. У багатьох виникає хибна думка про те, що такі повноваження Верховній Раді надали умовні Деркачі в 2009 році для того, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У кого така думка виникає?

ХЛАПУК М.М. У певних експертів, я не буду розкривати... Дозвольте, будь ласка. З 2004-2009 рік прийняття Закону про порядок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. По прізвищу легко оцінити експертність.

ХЛАПУК М.М. Водночас хочу зазначити, що це повноваження Верховної Ради України стосовно прийняття рішень воно належить Верховній Раді з 95-го року, фактично з першої редакції Закону про ядерну енергетику. Чи варто позбавляти Верховну Раду цих повноважень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цих – це яких?

ХЛАПУК М.М. Стосовно прийняття рішень стосовно розміщення установки, будівництва малих модульних реакторів, тобто окремих ядерних установок, які вирізняються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Малих модульних реакторів.

ХЛАПУК М.М. Малих модульних реакторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми ж розуміємо, що в 95-му році не мали на увазі, взагалі про малі модульні реактори мова не йшла.

ХЛАПУК М.М. Будь-які. 95-й рік – це будь-які.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А зараз ми говоримо про малі модульні.

ХЛАПУК М.М. А зараз ми говоримо малі модульні реактори.

В законопроекті пропонується віддати ці повноваження на розсуд Кабінету Міністрів України і, очевидно, одним з ключових органів, який має контролювати, надавати і не надавати там дозвіл, ліцензувати, це все ж таки ДІЯР. Я хочу нагадати кейс з добудовою Х3/Х4, де саме...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там не було малих модульних реакторів.

ХЛАПУК М.М. Дозвольте. Де саме Верховна Рада прийняла зважене рішення стосовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, Максим, по-перше, ви довго говорите, реально довго говорите. А по-друге...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Давайте... виступають депутати, свої логічні аргументи...

ХЛАПУК М.М. Я завершую. Якби ви мене не перебивали, я б...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дві хвилини я вас не перебивав, як ви сказали.

ХЛАПУК М.М. Тому я прошу зважати на те, що наразі немає підстав позбавляти Верховну Раду повноважень стосовно прийняття рішення щодо будівництва будь-яких ядерних установок, які за значенням, за технологічною складністю важливі в незалежності від їхньої потужності, чи це 300 мегават, чи 420 мегават на Рівненській АЕС, чи тисячу мегават проектною потужністю номінальною на інших блоках...

ГОЛОВУЮЧИЙ. На Рівненській 440.

ХЛАПУК М.М. 440, але там 420, здається, номінальна потужність. Нехай, то таке. Назва 440, номінальна потужність – 420, це все цифри, деталі.

І, крім того, за наявності доволі слабкого ДІЯР, Держатомрегулювання, коли ми бачили в цьому кабінеті, коли Держатомрегулювання було чітко підпорядковано думці колишнього міністра енергетики, і у багатьох склалося враження про відсутність незалежного органу у сфері атомного регулювання, який би міг сказати своє слово стосовно тих чи інших конкретних установок з точки зору навіть їхньої безпеки, чи можуть вони, чи не можуть вони бути введені в експлуатацію. Тому без вилучення права Верховної Ради приймати рішення у цьому проєкті я готовий підтримати цей проєкт і буду активно закликати всіх, і водночас утримуюсь, якщо позиція буде на тому, щоб позбавити Верховну Раду цих повноважень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Використовуються такі речі, які, може, не сильно збоку видні, але якщо вдивитися, то видні. Не Держатомрегулювання тут якось погано себе поводи́ла, а поведив конкретний чоловік, який має конкретне прізвище. І якщо в Україні є погані люди чи погані депутати, це не означає, що погана Україна чи погана Верховна Рада. Так само і тут не треба, це ж легка форма маніпуляції. Тому Держатомрегулювання – орган, який існував і до теперішнього керівника, і буде існувати і після теперішнього керівника, так само як Верховна Рада існувала до нас і буде і після нас.

Тепер у мене одне до вас єдине питання. І аналогічний був перехід як паралель на Чорнобильську АЕС. Не на Чорнобильську, а на цю, Хмельницьку. Зрозуміло, що по Хмельницькій і далі Верховна Рада буде давати дозвіл, там була логіка, тому що держава може витратити величезні кошти в такий складний час на якусь технологію, яка є спірною. В даному випадку держава не витрачає кошти, у тому то й справа, що приватний бізнес витрачає кошти. І там було в нас навіть питання не безпеки, а там було в нас питання доцільності і країна походження технології, і про це була дискусія. Чи будемо ми так само дискутувати, чи компанія якась там, я не знаю, Hyundai має право ставити реактори, чи законом їм дозволяти, чи не дозволяти, це теж маніпуляція, коли це ставиться як в паралель, як в аналогію.

Але в мене до вас питання. Скажіть, будь ласка, от ви хочете відкрити для приватного бізнесу цей сегмент ринку?

ХЛАПУК М.М. Так, звісно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хочете. А як ви... Значить, заява така, що хочете. А як ви вважаєте, якщо ви за те, щоби кожен окремий малий модульний реактор дозволявся законом, це ви підтверджуєте свою наступну дію, те, що ви хочете відкрити, чи буде в таких законодавчих формах інтерес приватного інвестора і розвиток цього сектору серед приватних інвесторів? Ви реально

думаєте, що Верховна Рада є такий прогнозований орган, що кожен інвестор буде розуміти, що йому дадуть дозвіл і він зможе будувати малий модульний реактор? Тобто приватний бізнес може прийти і під нього прийме Верховна Рада закон, якщо це відносно там...

ХЛАПУК М.М. Технічно як він взагалі зареєструє цей законопроект, якщо не є суб'єктом законодавчої ініціативи?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це ще можна якось вирішити, там це треба один депутат, можна когось попросити. Давайте ми... я зараз не про формальності, я зараз про суть. Тому що можна попросити, зареєструйте ви чи я, чи хтось. Це не корупція, це... Він може офіційно написати звернення, що просимо зареєструвати там і асоціація може звернутися, можна. Що таке реєстрація? В нас вже є мільйон зареєстрованих. Ви реально думаєте, що це буде працюючий механізм, коли під кожен треба буде приймати окремий законопроект?

ХЛАПУК М.М. Я вважаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки, якщо можна, я би дуже просив...

ХЛАПУК М.М. Я сказав те, що я вважаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку.

ХЛАПУК М.М. Я вважаю про те, що позбавляти Верховної Раду таких повноважень нелогічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Ви ж задали питання, я відповідаю. Водночас для того, щоби дати можливість зреалізувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вам все рівно, що я до вас говорю, да?

ХЛАПУК М.М. Ні, не все одно. Нам треба або скасувати, або суттєво змінити закон про порядок застосування цієї норми, де якраз і криються всі основні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Миколайович, я задав просте питання. Ви реально вважаєте, що це буде розвивати ринок, сектор радних інвестицій?

ХЛАПУК М.М. Я вважаю, що Верховна Рада має бути представником інтересів суспільства.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. От, власне, чому було уникнення другого питання уточнюючого, тому що відповідь на нього очевидна, тому Максим Миколайович і не хотів її давати, а почав говорити на загальні ці.

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

Перше. Я хотів би запропонувати всім колегам, включаючи голову, перестати там один одного звинувачувати в маніпуляціях якихось, якісь там моралі, а моралі, тут ніхто не має права взагалі про це говорити, взагалі не треба маніпуляцій. Бо сама робота комітету з першої правки про російський імпорт це була маніпуляція. Вона і лишається, включаючи останні листи на бланках комітету. Знімемо, знімаємо взагалі. Про мораль, взагалі, от не говоріть ні про мораль, ні про Регламент, нічого, просто свої аргументи і все: я, Герус, вважаю так і так. Бо ну хто тут кому суддя? Ну ви що, жартуєте чи що? На фоні того, що відбувається в українській енергетиці, і це завдяки в

тому числі і комітету, і особисто голові, і всім депутатам. Це так, на потім, щоб нерви зберегти.

Тепер по суті. Ну воно все рівно, я буду це неодноразово і в залі повторювати, особливо на фоні останніх подій, все ще буде, воно зараз буде – градус підніматися.

Тепер, друге. Дивіться, стосовно цього законопроекту. Я хочу відокремити, ну як на мене, невдалу спробу одного зі співавторів, якого я поважаю, Анатолій Костюха, но я просто хочу от відокремити обговорення законопроекту і те, що, ну як на мене, не дуже вдале, ну на початку, коли ми ще порядку денного не затвердили і я просто наполягав включити в порядок денний одну з першочергових сьогодні проблем, це плани стійкості, бо саме вони сьогодні турбують в першу чергу, це загроза сьогодні реальна для країни. Но я, ми це проїхали, все. Образ немає, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте про суті.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не перебивайте, будь ласка. Ви сьогодні говорили стільки, скільки хочете.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зараз виключу мікрофон і на тому все закінчиться.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну ви виключите, тоді і не закінчите свій комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я закінчу комітет, не переживайте.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. І ви не переживайте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На хамство не дано права.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Хамство це коли ви свій регламент...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це я вам кажу прямо. Чи ви хочете, щоб я вам це показав?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ...своїми директорками...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вам зараз це можу показати.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви не директор комітету, ще раз пояснюю, ви голова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, говоріть по суті або ми зараз перейдемо до голосування.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я сам знаю, що мені говорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або ми перейдемо до голосування.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я сам знаю, що говорю.

Тепер, зняли це питання. Це я до того, що якщо він пройде, а він має шанси пройти перше читання, щоб на друге читання ми не потрапили в глуху пастку просто. Ми це знімемо локально.

Тепер стосовно самої перспективи. Ну, безумовно, це дуже цікава в науковому особливо плані річ, тут немає сумнівів. Якби був у світі, давайте так, якби був у світі хоч один вже якийсь працюючий реактор і ми побачили і вартісні показники, його ефективність і так далі, зрозуміло, що нам в цій ситуації було б легше. І тому я припускаю, що цей експеримент можна розглядати так, що перше читання і далі як така дискусія, можливо, це один із шляхів. Хоча, як на мене, в цій ситуації, особливо на фоні того, що за останні роки чого ми тільки не почули від керівництва країни і від

керівництва Енергоатому, і 30 малих модульних ми вже будували, і два хмельницьких ми вже будували, і знову продовжуємо, наскільки я розумію, по болгарському варіанту йшли. Я просто заплутався, що ми хочемо в цій ситуації. Тому ризики очевидні. Безпековий, фінансовий, регуляторний, про який там говорить Максим.

Я просто свою позицію. Я не хочу заважати, однозначно я утримаюся у цій ситуації по цьому законопроекті, але далі буду дивитися за культурою нашого обговорення, для того щоб визначати, як далі ми будемо рухатися по цьому законопроекті. Якщо хтось думає, що він буде диктувати свої умови, гарантую вам, це буде не так просто. Ну просто не буде так просто. Найближчим часом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто культура обговорення.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Культура обговорення і дотримання регламенту і процедур, і моральність, і послідовність – це ключове, що у нас, з чим у нас проблеми шість з половиною роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто все-таки моральність треба?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Не ви, точно не ви будете про це говорити. Точно не ви.

Тому бажаю успіхів. Вікторія, ви ж уже підтримали. Чи ще раз хочете?

ГРИБ В.О. Ні. Я хочу виступити по суті.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вибачте. По суті.

Тому бажаю успіхів у цьому експерименті, який виглядає з далекої-далекої перспективою як такий першовідкривач. Бажаю успіхів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. Максим Миколайович підняв питання погодження Верховною Радою. Я хочу сказати, що в даному випадку, мабуть, він має на увазі, можливо, я помиляюся, але це потім, коли вже буде там і друге читання, і все інше, він має на увазі в першу чергу дійсно тут безпеку. Тому що, я тут погоджуюся на тисячу відсотків з Андрієм Михайловичем, з приводу того, якщо там не буде державних коштів, то надавати, в принципі, погодження Верховної Ради немає сенсу. Але з приводу безпеки якраз ми обговорювали ці питання на робочих групах, і ми дійшли того, що це буде тільки за стандартами, які будуть прийняті вже у світі країн, які також ставляться дуже відповідально до питань безпеки. І якраз ці питання, вони всі, як на мене були опрацьовані в цьому законопроекті. І я вважаю, що в першому читанні, це я більше для колег зараз, можна голосувати за цей законопроект, тому що питання безпеки вони не залишилися поза увагою.

Дякую, колеги. Я пропоную переходити до голосування, якщо можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми всі чули і всі прекрасно зрозуміли, що мається на увазі. Тому що питання безпеки – це ліцензія, це одна історія. Але мова йшла не про ліцензію, мова йшла про дозвіл закону. Тому я боюсь...

ГРИБ В.О. Я з вами погоджуюсь на сто відсотків, я ж кажу... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще є підняті якісь руки? Прошу, може, онлайн хтось? А гість у нас, дамо слово гостю?

Прошу тоді ви як від асоціації, чи від... Тоді Максиму слово. Включіть мікрофон, щоб вас було чути. Прошу, вам слово.

ПИШНИЙ М.В. Добрий день. Хто, Енергоатом чи я?

ГРИБ В.О. Спочатку вам. Дають – беріть.

ПИШНИЙ М.В. Да. Перше зазначу, що, на мою думку, це дійсно піонерський законопроект, ці законопроекти зараз по світу народжуються в кожному парламенті в кожних країнах. Навіть для мене головна ознака щодо руху в цьому напрямі – це законодавство Індії, яке не мінялось з 1962 року, атомне законодавство. І тільки в минулому році вони внесли перші зміни, які саме стосуються входження приватного капіталу в розвиток атомної генерації Індії. Це показовий такий варіант, що навіть Індія, така консервативна країна, йде по шляху лібералізації законодавства та намагання залучити приватний капітал. Приватний не тільки індійський і вітчизняний, а іноземний. На мою думку, це головне теж питання щодо розвитку атомної генерації, залучення саме іноземного капіталу, технологічного капіталу та партнерів. Тому що атомна енергетика, це ніколи вона не була одноосібним гравцем країни чи підприємства країни, це завжди кооперація.

Зараз весь світ кооперується щодо цього питання – щодо розвитку атомної генерації, особливо малих модульних реакторів, по-перше. По-друге, навіть треба згадати, що Україна підписала на COP-28 теж угоду міжнародну, де зобов'язалася в три рази підняти атомну потужність. Це така досить амбітна ціль як для України, так і для будь-якої країни світу. Але, на моє переконання, лише державна генерація не зможе виконати навіть такі амбітні цілі і далі.

Тому приватні підприємства повинні бути, долучатися до розвитку держави, забезпечення національної безпеки, енергетичної безпеки шляхом підтримки саме держави. Тож приватник повинен стати, як би так сказати, підґрунтям розвитку атомної генерації.

_____ . А можна уточнююче питання?

ПИШНИЙ М.В. І, да, одне, щодо будівництва атомних станцій. Це вже зараз один рік будується в Канаді перший модульний реактор, який повинен вийти по графіках у мережу 2029-2030 рік. Тому вже є кейси, які реалізуються. І наші навіть сусідні країни вже декларують, вони виділяють ділянки під малі модульні реактори, такі як Польща, наприклад, 26 малих модульних реакторів вони запланували, ну, інші європейські...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двадцять шість?

ПИШНИЙ М.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це якісь плани такі...

ПИШНИЙ М.В. Ну, там 2050 рік у них там іде. Ну, це BWRX, вони навіть викупили акції компанії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А вони запланували, щоб у них BWRX будував хто саме, 26?

ПИШНИЙ М.В. Що-що?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Двадцять шість, їх хто має збудувати? Чи неважливо хто?

ПИШНИЙ М.В. Ні, приватна компанія OSGE, це хімічна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одна?

ПИШНИЙ М.В. Вони заявили, що вони будуть. Вони провайдери всієї технології в Європі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ПИШНИЙ М.В. Вони співвласники цього проєкту технологічного. Також, наприклад, чеська компанія ČEZ, вона викупила 25 відсотків проєкту Rolls-Royce SMR. Тобто всі країни зараз шукають кооперацію та частину... своє місце в майбутній розбудові.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій, у тебе було питання. Анатолій Вячеславович і тоді Кучеренко Олександр Юрійович.

КОСТЮХ А.В. Максим, а можете навести ще приклад Фінляндії, про який ми з вами говорили, і куди вони рухаються, якщо можна, дуже швидко, це саме з впровадженням для міст і для децентралізації. І ще одне питання щодо того, чому важливо на сьогоднішній день якнайшвидше прийняти зрозумілі правила гри для того, аби майбутні замовники, які захочуть в Україні це коли побудувати, їм же ж треба стати у виробничу чергу по факту і ця черга може тривати кілька років. Тому чим швидше ти розрахуєш бізнес-план і зайдеш туди, тим швидше воно взагалі як технологія може появитися в Україні, наскільки я розумію.

ПИШНИЙ М.В. Фінський приклад – це самий свіжий приклад. Буквально вчора була новина щодо розробки законопроєкту щодо фінансової підтримки розвитку малих модульних реакторів, у них тепловий іде, місцева розробка. Там же більше про фінансування іде. Держава, як у всьому світі, є тенденція, що держава повинна підтримати старт низький, можна, кажучи, запустити першу версію, потім вже віддає все приватникам.

КОСТЮХ А.В. То вони фінансують, переб'ю, вони хочуть співфінансувати малі модульні реактори для встановлення біля міст, щоб в міста подавалася дешева електроенергія і відразу використовувалося технічне тепло, яке виробляється протягом технічного процесу виробництва електроенергії, так.

ПИШНИЙ М.В. Так.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Пане Максиме...

ПИШНИЙ М.В. Закінчу. Там друга частина питання була до швидкості... чому швидкість. Тому що, як всі зазначають, що дійсно атомна історія – це не коротка історія. Навіть всі нові розробки, якщо не брати Blue Deep Fission, який там вони ставлять за мету 6-8 місяців збудувати реактор, всі реактори будуються 4-5 років, і дійсно для, теж хотів би підкреслити, що цей законопроект саме надає можливість, а не законодавчо встановлює необхідність будівництва, що кожна фінансова приватна особа спочатку порахує, чи вигідно їм, чи ні. І дійсно пан Анатолій слушно зауважив, що для цього прорахунку потрібен якийсь стимул, якийсь маячок, що можна рахувати. Можливо, ніхто й не зайде на ці модульні реактори, оскільки ціна досі дійсно не визначена. Правильно всі кажуть, що поки не маємо ціни, тому що деякі проспекти і там мільярд за установку пропонують, деякі там і два, і три. Ну, єдине, що зараз є у нас ціна, це 6 мільярдів доларів за канадський, який будує. Я думаю, що цю вартість треба сприймати більш-менш, як сказати, реально, тому що будує Дженерал Електрик, яка побудувала велику кількість великих блоків і знає, що вона будує. Це не якийсь стартап, який не знає, що побудувати. Ну в них це перший ряд 6 мільйонів, інші всі блоки, вони задекларовані 3 мільйони. 3 мільярди. Вибачте.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую.

По-перше, звертаю увагу, що там Енергоатом руку тягне. Давно пора б і його послухати може в першу чергу. Той же самий ДІАР.

По-друге, пане Максиме, до вас з повагою, ви нащадковий ядерщик, батькові привіт, найкращі там побажання. В мене до вас питання. Зрозуміло, що ви по-хорошому зацікавлена особа. Це ваша тема і ви там допомагали, я знаю, і все. Скажіть відверто, ви мабуть краще нас знаєте і моніторили законодавство інших країн, от саме нюанс цей з роллю і контролем держави дозволів і так далі, регулювання за цими штуками, який реальний от досвід в тій же самій Канаді, Польщі, якщо ви казали, що вони там на якомусь рівні прийняли рішення і так далі? Тобто яка функція і роль держави? Навіть незважаючи на те, що там напряду може й не передбачається бюджетного фінансування, але, так чи інакше, все рівно в тому чи іншому випадку воно присутнє там. Я маю на увазі, от наскільки цей аргумент вагомий, на вашу точку зору, пане Максиме? Бо для нас він так само буде ключовим.

ПИШНИЙ М.В. Ні, стовідсотково, цей законопроект саме про малі модульні реактори, воно не залазить на...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Там, там як?

ПИШНИЙ М.В. А там, в принципі, так само, як у нас, лише останній рік американці революцію коять своїми указами, які пришвидшують розробку.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Вони регулюють, вони дозволи дають?

ПИШНИЙ М.В. Авжеж.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто дає дозволи?

ПИШНИЙ М.В. Регулятори місцеві.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ну, регулятори, а, ядерні, саме спеціалізовані, да?

ПИШНИЙ М.В. Да, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А я ще країни, крім ЄС або Західного світу, де законами?

ПИШНИЙ М.В. Ні. Ну, плюс директиви є, але це трошки інше. Директиви щодо вибору технологій, це інше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, це інше.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Безумовно, давайте так, не хочу образити наш, хоча ми знаємо все, там рівень регулятора, його статус на декілька порядків вищий, ніж у нас, давайте відверто.

ПИШНИЙ М.В. Ну, давайте, я ще просто додам, що, наприклад, дозволів, є такий приклад в Норвегії, це теж такий цікавий досвід. Країна, яка 97 відсотків має генерації з гідроелектростанцій, вони зараз будують, мають намір побудувати саме модульний реактор для забезпечення сталої електроенергії. І в них є... там законодавча ініціатива йде саме з місцевих муніципалітетів. Там народ звертається, грубо кажучи, на свою раду виконавчу, що просимо нам побудувати реактор. Вони звертаються вже до уряду, і вже уряд видає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. У нас теж просять... і розподілити, і завезти...

_____ . Андрій Михайлович, якщо можна, зарахуйте мій голос «за», буду без зв'язку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекай. Сергій, а можна ще буквально 3 хвилини, і ми зараз прийдемо до голосування, і тоді.

_____ . Якщо буде зв'язок, то так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, буквально 3 хвилини.

Прошу, НАЕК «Енергоатом», ваша позиція по законопроекту: підтримуєте, не підтримуєте в першому читанні?

_____ . Добрий день, шановні колеги. Зміни потребують врахування, їх впливу на закони, на ряд законів: Закон України «Про ринок електричної енергії», Закон України «Про архітектурну діяльність», Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». А також запропоновані зміни повинні враховувати Віденську конвенцію, Конвенцію про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, Договір про нерозповсюдження ядерної зброї і так далі. Це перше.

Друге: щодо пропозиції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У першому читанні підтримуєте чи ні? Скажіть от...

_____ . З цими зауваженнями, які є. І зауваження основне ключове: ми просимо встановити єдиний підхід для всіх ядерних установок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей. Тобто всім через закон або всім без закону?

_____ . Для всіх однакові умови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Питання можна по цьому? Це важливе дуже питання. Ми обговорюємо конкретну версію законопроекту на перше читання. До нього, саме конкретного документа, ваше яке ставлення? Ви свої зміни нам пропонуєте на потенційне друге читання чи як?

_____. На нашу думку, він потребує суттєвого доопрацювання.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Все, почув.

_____. Зауваження ми на групі надавали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Логічна позиція. Зараз атомні реактори може тільки Енергоатом експлуатувати, а тут ще хтось з'являється. Ну, як би, тут нічого іншого очікувати не варто, думаю.

Держатомрегулювання є на зв'язку?

_____. Добрий день. Добрий день, Андрій Михайлович, добрий день, шановні народні депутати і шановні присутні. Ми погоджуємо цей проєкт закону з доопрацюванням до другого читання. Наші зауваження і пропозиції надані в установленому порядку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам за лаконічність.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А яка посада Єрмака, можна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Єрмак, яка у вас посада? Ви руку прибрали. Прошу, представтеся і ваша позиція по законопроекті. Ми вас не чуємо поки що. Включіть, будь ласка, мікрофон.

ЄРМАКОВ Я. Зараз чуто?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз чуто, да, Прошу.

ЄРМАКОВ Я. Ярослав Єрмаков, співробітник компанії «Про Едвайзерс», суб'єкт лобіювання, який є представником компанії ДТЕК з питання цього законопроекту.

ДТЕК підтримує ці законопроекти у цій редакції, яка є до першого читання. Буду дуже коротко. Перше, те, про що казав Максим Пишний, про що казав Анатолій Вячеславович, щодо отримання дозволу Верховної Ради на будівництво у редакції до першого читання підтримуємо. Щодо створення конкретного ринку операторів повністю підтримуємо, бо все спрощення, подальшої демонополізації взагалі цього ринку та спрощення взагалі децентралізації енергетичної системи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам. Зрозуміло. Це ви дієте вже згідно нового Закону про лобізм, так?

ЄРМАКОВ Я. Так. І кожен раз... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поняв. Тепер будемо так жити. А як компанія називається, ще раз скажіть.

ЄРМАКОВ Я. Про Едвайзерс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про Едвайзерс?

ЄРМАКОВ Я. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ви така класична лобістська компанія, в хорошому сенсі цього слова?

ЄРМАКОВ Я. Так, з одним КВЕДом, лише лобістська діяльність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нарешті я побачив живого лобіста, який не соромиться сказати, що він лобіст.

_____. Андрій Михайлович, треба виставити рахунок від імені політичної партії тепер, щоби профінансували діяльність політичної партії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поняв. Якої саме? У нас багато перспективних.

Зрозуміло. Добре. Все зрозуміло. Анатолій Вячеславович, йдемо на перше читання, а далі будемо тоді його доопрацьовувати. Зрозуміло.

Прошу, по законопроекті 14164. Ми його і круглий стіл проводили, і зараз обговорили, всі розуміють його суть, плюси/мінуси, тому давайте визначатись.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. Гриб – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе Юлій Якович.

ІОФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович. Кіт Андрій Богданович.

У нас Нагорняк був. Нагорняк Сергій Володимирович. Чи на зв'язку?

Поверніть Нагоряка якомсь, Олег.

Кіт Андрій Богданович. Немає?

Козир Сергій Вячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович. Мулик Роман Миронович.

Пивоваров Євген Павлович. Пивоваров Женя, на зв'язку, Євген Павлович?

Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.

Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. Утримаюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук, утримується.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович. Шаповалов Юрій Анатолійович.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

Скільки у нас присутньо зараз? У нас не було 19, у нас на минулому голосуванні було 17. У нас було 15 – за.

(Загальна дискусія)

Так перевірте, чи він є. У нас же ж там видно, хто є.

Бондар присутній чи не присутній? Бондар – немає. А Нагорняк? Юрченко. Кіт Андрій Богданович.

Ну, в нас 9 з 17 це і є більшість – 9, але давайте ми для чистоти експерименту...

(Загальна дискусія)

Чекайте. Нагорняк Сергій Володимирович. Немає.

Юрченко Олександр Миколайович.

Пивоваров Євген Павлович. О, Пивоваров точно з нами був. Пивоваров Євген Павлович.

Значить, у нас хто був? У нас був Юрченко, у нас був Пивоваров, у нас був Нагорняк, у нас був Красов, у нас був Кіт, голосував. Камельчука не було сьогодні. І в нас був Бондар, голосував. І Шаповалов у нас був, голосував. Юнакова не було.

ЮРЧЕНКО О.М. Юрченко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Юрченко – за.

Це 10 голосів – за.

А скільки, ви кажете, у нас було на самому-самому початку?

_____ . Нас було 19.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо 19...

10 – за. Рішення прийнято. Да, рішення прийнято.

ХЛАПУК М.М. Колеги, я почув одну гарну тезу і думку. Треба визначитися нам стосовно цих повноважень Верховної Ради в принципі щодо всіх установок. Якщо суспільство вже готове, а я думаю, можна переглянути, 40 років минуло з часу певної події, яка і визначила власне такі повноваження Верховної Ради, то давайте тоді скасуємо в принципі такі повноваження, передамо їх на розгляд Кабміну. Кабмін тоді буде вирішувати питання стосовно всіх установок: до 300 мегават, до 1 гігавата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме, почекайте секундочку. Давайте по порядку. Анатолій Вячеславович, секундочку. Ви сказали: якщо суспільство готове. А як визначити, чи суспільство готове?

ХЛАПУК М.М. Дуже просто – голосуванням 226. Ми можемо спокійно винести такий проєкт і скасувати в принципі такі повноваження Верховної Ради стосовно всіх установок, і передавши на розгляд Кабміну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто нам що, нам зареєструвати окремий законопроект? Почекайте, 226 треба, щоб проголосували за що?

ХЛАПУК М.М. Щоб вилучити ці повноваження Верховної Ради України і віддати їх на рівень Кабінету Міністрів України, як пропонується в законопроекті стосовно малих модульних реакторів, установок до 300 мегават.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб парламент міг за щось давати 226 чи не 226, має бути якась законодавча ініціатива. Ви її зареєструєте? Чи хто її зареєструє? Просто я розумію пропозиції конструктивні, що я зареєструю, давайте подивимося: якщо буде більшість – буде, не буде – не буде. Зрозуміло, що її не буде. То для чого ми беремо по 2 хвилини, щоб що? Але всі мають право, конечно, все, що хочеш, я згодний з цим, що можна говорити все, що хочеш.

У нас, я там бачу, що вже... Чи, може, ми перейдемо. Це який, урядовий законопроект 15007?

Хто може в мікрофон сказати, коротко його представити? Міністерство енергетики є?

_____. Добрий день. Міністерство енергетики є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

_____. Але розробником було Держатомрегулювання, то я вам слово тоді передаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Держатомрегулювання.

_____. Добрий день ще раз, Андрій Михайлович, шановні народні депутати, шановні присутні. Вашій увазі представляємо проєкт Закону № 15007 про внесення змін до статті 17-1 Закону «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії» щодо виконання рішень про накладення штрафів.

Законопроєктом пропонується внести зміни до закону в частині визначення строків набрання рішенням про накладення штрафів законної сили, передбачити обов'язок суб'єкта діяльності у сфері використання ядерної енергії сплатити штраф. І закріпити на рівні закону норму, яка передбачає, що рішення про накладання штрафів набуває статусу виконавчого документа, що підлягає примусовому виконанню у порядку, визначеному Законом України «Про виконавче провадження», у разі, якщо суб'єкт діяльності добровільно не сплатив штраф.

Частиною 1 статті 17-1 Закону «Про дозвільну діяльність» передбачено, що головний державний інспектор з ядерної та радіаційної безпеки України або його заступники мають право накладати штрафи від імені органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки, штрафи на суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії на підставі протоколу про порушення вимог цього закону. Однак чинною редакцією Закону України «Про виконавче провадження» не передбачена можливість примусового виконання органами державної виконавчої служби рішень постанов про накладення таких штрафів. У зв'язку з цим, в разі несплати штрафів суб'єктами діяльності у сфері використання ядерної

енергії, Держрегулювання не може звернутися до органів державної виконавчої служби для примусового їх виконання.

На даний час більшість штрафів суб'єктами діяльності у сфері використання сплачуються добровільно, проте деякі штрафи сплачені не були і після звернення до органів державної виконавчої служби для примусового виконання рішення ми отримали відмови у відкритті виконавчих проваджень з аргументацією, що постанови, які приймаються головним державним інспектором з ядерної та радіаційної безпеки або його заступниками від імені органу, не є виконавчими документами в розумінні статті 3 Закону України «Про виконавче провадження».

Таким чином створюється ситуація правової невизначеності, яка порушує принцип невідворотності відповідальності та суперечить інтересам ядерної та радіаційної безпеки. В такій ситуації виникає ризик невиконання міжнародних зобов'язань України у сфері ядерної безпеки, зокрема в частині державного контролю та забезпечення дотримання вимог ядерної та радіаційної безпеки, оскільки міжнародні стандарти МАГАТЕ, зокрема фундаментальний принцип безпеки SF-1, базуються на тому, що відповідальність за безпеку має бути реальною, а не декларативною. І штрафи – це не лише покарання, а й інструмент запобігання порушень.

Таким чином, можна сказати, що без дієвого механізму стягнення порушники будуть ігнорувати приписи інспектора, регулятора, також зростає ризик повторних або систематичних порушень. Необхідно відмітити, що запропонований підхід не є новим, оскільки в законодавстві вже застосовується подібний механізм, за яким рішення органу про накладення штрафу в разі його несплати добровільно передається на примусове виконання. Подібна практика зокрема передбачена, наприклад, статтею 42 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», статтею 99 Закону «Про медіа», статтею 32 закону і так далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дивіться, я перепрошую, я просто не знаю, скільки у вас там ще...

_____. Це нормальна практика.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... скільки у вас ще там тексту, ми просто...

_____. Я вже завершив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершив. О, супер. Добре.

Давайте позицію Міністерства енергетики. Просто я бачу, що ми можемо втратити кворум. Тому, якщо можна, Міністерство енергетики, скажіть свою позицію. Тут зрозуміло, що...

_____. Міненергетики підтримує, підтримує цей закон повністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримує.

Прошу, Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Да, пане голово, там ключова позиція – це позиція Мін'юсту, оскільки в повноваженнях Мін'юсту безпосередньо знаходиться державна виконавча служба. І цей законопроект, він справді технічний, він просто поєднує два закони: про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергетики і «Про виконавче провадження». Проблема справді є, потребує технічне доопрацювання, щоб виконавці могли самостійно стягувати заборгованість з тих, на кого ДІЯР наклав відповідні штрафи.

Дякую. Пропоную підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Міністерство енергетики, скажіть, будь ласка, Мін'юст, коли Кабмін його розглядав, у Мін'юсту були зауваження? Вирішили виключитися. Нормально.

_____. Ні-ні, це випадково.

Чи були зауваження від Мін'юсту? А у нас тут присутній Ігор Іванов, директор департаменту. Скажіть, будь ласка, чи були зауваження від Мінюсту по цьому законопроекті?

ІВАНОВ І. Добрий день, шановні колеги! До Міненерго зауваження не надходило від Мін'юсту, ми їх не бачили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А від когось взагалі були зауваження, чи всі погодили без зауважень?

ІВАНОВ І. Всі погодили без зауважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Тоді давайте переходити до голосування по цьому законопроекті 15007. Щоб його підтримати, проголосувати в першому читанні, включити в порядок денний і проголосувати в першому читанні. 15007.

Бондар Михайло Леонтійович.

Волинець Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герус – за.

Горобець Олександр Сергійович.

ГОРОБЕЦЬ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гриб Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Жупанин Андрій Вікторович.

Юффе Юлій Якович.

ЮФФЕ Ю.Я. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Камельчук Юрій Олександрович.

Кісільов Ігор Петрович.

Кіт Андрій Богданович.

Козир Сергій Вячеславович.

КОЗИР С.В. Козир – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костюх Анатолій Вячеславович.

КОСТЮХ А.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Красов Олексій Ігорович.

Кучеренко Олексій Юрійович.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман Миронович.

Нагорняк Сергій Володимирович.

Пивоваров Євген Павлович.

ПИВОВАРОВ Є.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семінський Олег Валерійович.

СЕМІНСЬКИЙ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна.
Совсун Інна Романівна.

СОВСУН І.Р. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хлапук Максим Миколайович.

ХЛАПУК М.М. Хлапук – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шаповалов Юрій Анатолійович.

Юнаков Іван Сергійович.

Юрченко Олександр Миколайович.

11 – за. Рішення прийнято.

У нас є два питання, де комітет неголовний. Це ратифікація і вдосконалення відповідальності. Ви ознайомились з цими законопроектами, є потреба їх обговорювати?

Якщо немає потреби обговорювати, то, можливо, підтримаємо два зразу голосуванням?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А цей за основу в першому читанні. Ми не головний комітет, все одно там, я так розумію, Іонушас...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Хто може пояснити по транспорту, в чому там суть?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Когут може пояснити? Ти ж знаєш цей законопроект.

КОГУТ М. Доброго дня. Суть законопроекту в тому, що...

ЮРЧЕНКО О.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрченко – за. Добре.

КОГУТ М. Суть законопроекту про уточнення кримінальної відповідальності за порушення роботи газопроводів, якщо простими словами, полягає в тому, що уточнюється частина друга відповідної статті 292 Кримінального кодексу шляхом додавання до об'єктивної сторони додаткової кваліфікуючої ознаки, яка говорить про те, що відповідне порушення може здійснюватись під час воєнного стану.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Врізки, чи що?

КОГУТ М. Порушення роботи, цілісності роботи...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Щось же за цим стоїть.

КОГУТ М. В тому числі і врізка. І кваліфікуюча ознака вчинення діяння під час воєнного стану відповідно робить покарання більш жорстким, до 8 років, наскільки пам'ятаю, позбавлення волі, що дозволяє застосовувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, давайте познімаємо ці питання, як комітет неголовний, то різниці все одно немає, ми їх підтримуємо чи не підтримуємо. У нас же люди, я так розумію, бачу, відключаються. Тому давайте, немає заперечень, щоб це зняти? Немає.

Тоді переходимо до розділу «Різне». Розділ «Різне». Як пройшов круглий стіл по вугіллю? Все нормально, рухаємося в сторону прозорості. Ще що у нас розділі «Різне»?

Да, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я повертаюсь у розділі «Різне». Перше. Прохання дати відповідь письмову на мою пропозицію стосовно участі комітету в той чи іншій формі. Форма обговорюється, але хто там... абсолютно не претендую очолювати, але я переконаний, що комітет має розуміти, що відбувається з цими планами стійкості як в розрізі регіонів, так і взагалі по країні. Там є фінансовий аспект, організаційний аспект, безпековий аспект і так далі, і тому подібне. Там безліч проблем, і щоб сказати, що вони всі вирішені, це абсолютно не так. Тому просто прошу визначитися для того, щоб мені облегшити завдання, щоб я свою публічну позицію міг озвучувати у Верховній Раді в кожному виступі і на ефірах: так – так, ні – ні, мене будь-яка відповідь задовольнить. Готовий комітет брати участь чи хоче взагалі не брати на себе відповідальність, оцей гембель, а займатися бізнесом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки так. Більше того, ми поїдемо в ці області і в цих областях будемо дивитися не з нашого кабінету, а будемо виїжджати, бо це головне, що не в презентації...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це не той механізм, не їхати треба, а вивчати документи, Андрій Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, от...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви ж рік навіть пропрацювали в адміністративній структурі, то так і не... Це документи вивчати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Я вам решту дам, щоб ми інших людей не напружували, решту письмово дам відповідь. Але обов'язково будемо займатися. І з нашого, Вікторія Олександрівна, засідання, яке було по Києву, що ми тут робили, поїхати вживу подивитися для мене було набагато корисніше, ніж тут посидіти послухати. Тому що можна, ну, говорити можна багато чого, розказувати чого, але коли ти бачиш, що є, що немає, що зруйновано, а що відновлено, це вже трошки інше.

ГРИБ В.О. Я з вами погоджуюся, Андрій Михайлович. Але там, знаєте, треба вирішувати питання. От мені здається, оце головне. І коли ти маєш можливість подивитися на цифри, на все. Бо коли ти вже на об'єкті, ну, так, зрозуміло, але що з тим робити. А от коли ти вивчаєш цифри і розумієш, що грошей немає взагалі і перекладають відповідальність з міської влади на національний рівень і навпаки, тут в першу чергу національний рівень перекладає зараз на міську владу, оттут є проблеми.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Саме так і є.

ГРИБ В.О. Я вважаю, що кожен... Так, і я вважаю, що кожен такий план ми повинні дивитися і на ті питання, і на ті питання. Підтримую вас обох і вважаю, що комітет тут повинен приймати активну участь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І, дивіться, у всіх депутатів не може бути однакової думки, позиції по всіх питаннях. Тому є індивідуальна депутатська діяльність, можна запитувати ті цифри, які цікавлять конкретно Івана, Петра

чи Колю по тому місту, і задавати якісь претензії чи питання по тому місту, по якому вони є.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тобто комітет не хоче комплексно займатися цим питанням, він... голова комітету вважає, що це мають бути екскурсії, в яких два роки провели чи три, коли були кошти в USAID, які влаштував комітет. Правильно я розумію? Тобто екскурсійні поїздки на міста, селфі на фоні об'єктів, вони можуть замінити копітку фахову, професійну роботу. Правильно я розумію?

ГОЛОВУЮЧИЙ. З вами ж неможливо спілкуватися, тому що я вам вже дав відповідь по цьому питанню.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ви дали відповідь в своєму маніпулятивно-фарисейському...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хоче, займається з робочого місця, хто хоче, зі свого будинку, а хто хоче, поїде подивитися.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я не хочу. Займайтеся бізнесом своїм, займайтеся. Я не хочу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Засідання комітету оголошую закритим.